

A Budai Központi Kerületi Bíróság Budapesten, a 2015. június 3., a 2015. szeptember 15., a 2015. november 19. és a 2016. január 21. napján megtartott nyilvános, folytatólagos tárgyalások alapján meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

A bíróság

Pityinger László vádlottat

az ellene a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés e) pontja szerint minősülő garázdaság büntette miatt emelt vád alól **felmenti**.

A bíróság a nyomozás során lefoglalt, a Budapesti Rendőr-főkapitányság I. Kerületi Rendőrkapitányságán a T-321/2014. számon nyilvántartott bűnjeljegyzék 1. tétele alatti szoborfej lefoglalását megszünteti és kiadni rendelésére.

A 24.840 (huszonnégyezer-nyolcszáznegyven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

INDOKOLÁS:

▪ A Budapesti I. és XII. Kerületi Ügyészség a 2014. december 23. napján kelt **B.I.5494/2013/26-II.** számú vádiratában Pityinger László vádlottat a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés e) pontja szerint minősülő nyilvános rendezvényen elkövetett garázdaság büntettével vádolta az alábbi tényállás alapján:

Az Együtt PM és Szolidaritás Egyesület bejelentett vonulós politikai demonstrációt hirdetett „D-day.2.0-a döntés napja néven” 2013. szeptember 29-ére 14 óra 30 perctől 18 óra közötti időszakra. A meghirdetett politikai demonstráció célja az orbán-rendszer elleni tiltakozás volt. A rendezvény tervezett programja szerint két helyszínen, a Budapest, I. kerület Clark Ádám téren, valamint az Andrassy út Operaház útvonalon kívánták a demonstrációt megtartani. A rendezvényre meghívottak között volt a vádlott is, akit speakernek kértek fel a szervezők. A vádlott a Budapest, I. kerületi Clark Ádám téren a rendezvényen beszédet mondott, valamint a felszólalók által tartott beszédek közötti átvezetésekkel segítette a rendezvény lebonyolítását. Pityinger László vádlott szeptember 29-én 16 óra 6 perckor adta elő a „Bazmeg dal” erre az eseményre aktualizált változatát oly módon, hogy azt Magyarország himnuszának soraival szakította meg. „Bazmeg az Orbánt, bazmeg a kormányt”, majd „Isten áld meg a magyart, jó kedvvel, bőséggel, nyújts feléje védő kart, ha küzd ellenséggel.” - „bazmeg a frankot, bazmeg az eurot, bazmeg, hogy féled a holnapot, bazmeg a parkolót és a cédulát, bazmeg, hogy mindenért bírság a jutalom, mert ezek lehúznak baz meg, baz meg öcsém a minimálbéred, bazmeg a rendőrt és a bűnözőt, egy füst alatt

baszom meg mind a kettőt! Bazmeg, hogy itt csak a kevesek élvezik, sokak helyett az életet, bazmeg a kétharmadért tesó, cserébe, hol az egy millió meló.” - „Balsors akit régen tép, hozz rá víg esztendőt, megbűnhődte már e nép, a múltat s a jövőndőt.” „Orbán takarodj, bazdmeg az orbánt, bazmeg a kormányt” ismételte egymás után többször. - „Isten áld meg a magyart, jó kedvvel, bőséggel, nyújts feléje védő kart, ha küzd ellenséggel! Balsors akit régen tép, hozz rá víg esztendőt, megbűnhődte már e nép a múltat s a jövőndőt! Isten áld meg a magyart, jó kedvvel, bőséggel, nyújts feléje védő kart, ha küzd ellenséggel! Balsors, akit régen tép, hozz rá víg esztendőt, megbűnhődte már e nép a múltat, s jövőndőt!” A rendezvény szervezői a téren korábban lepellet letakart Orbán Viktor miniszterelnökről mintázott hungarocell szobrot állítottak fel, melyet politikai performanceként kívántak leleplezni, majd azt ledönteni. A szobrot térdrésznél korábban már meggyengítették. A szobrot 16 óra 9 perckor leplezték le, ezt követően több meghívott személy beszédet mondott, majd 16 óra 20 perckor kötéllel elrántották, így a szobor a földre dőlt. A szobor földre érkezésekor a fejrész elvált a testtől, a vádlott elé gurult. Pityinger László ekkor jobb lábával megállította, majd egy alkalommal bal lábával belerúgott. Ezt követően a szobor fej után ment, azt felemelte, felvitte a színpadra, felmutatta az ott tartózkodóknak. A demonstrációról az elektronikus sajtó mindvégig közvetített, az írott sajtóban. Az ott jelenlévők egy része később elhatárolta magát a helyszínen történtektől.

A vádlott azon magatartása, hogy Magyarország himnuszát trágár szavakkal megszakítva adta elő, és a politikai performance keretében ledöntött szoborról levált fejrészbe belerúgott, alkalmas volt arra, hogy másokban megbotránkozást, riadalmat keltsen. A demonstrációról az elektronikus sajtó mindvégig közvetített, az írott sajtóban pedig képekkel illusztrálták a megjelent sajtóhíreket.

A tárgyaláson jelenlévő ügyész az első tárgyaláson a vádirati tényállást azzal egészítette ki utolsó mondatként, hogy: „a jelenlévők később elhatárolták magukat a helyszínen történtektől”.

▪ **Pityinger László vádlott**

Iskolai végzettsége

Előadóművész, amelyből

jövedelme származik.

Büntetlen, más büntetőeljárás

nem folyik ellene.

A vádlottal szemben a nemzeti jelkép megsértésének vétsége miatt indult büntetőeljárást a Budapesti I. és XII. Kerületi Ügyészség a 2014. december 23-án kelt B.I.5494/2013/26-I. határozatával a Be. 190. § (1) bekezdés a) pontja alapján - mivel a cselekmény nem bűncselekmény - megszüntette, megállapítva, hogy a Himnusz rap stílusban történő vádlotti előadása során a Himnuszt közvetlenül sértő lealacsonyító kifejezés nem hangzott el, a Himnusz közvetlen, félreérthetetlen meggyalázására nem kerül sor Pityinger László részéről.

▪ A bizonyítási eljárás alapján a bíróság az alábbi tényállást állapította meg:

Az Együtt PM és Szolidaritás Egyesület bejelentett vonuláson politikai demonstrációt hirdetett „D-day.2.0-a döntés napja néven” 2013. szeptember 29-ére 14 óra 30 perctől 18 óra közötti időszakra. A meghirdetett politikai demonstráció célja az Orbán-rendszer elleni tiltakozás volt. A rendezvény tervezett programja szerint két helyszínen, a Budapest, I. kerület Clark Ádám téren, valamint az Andrássy út-Operaház útvonalon kívánták a demonstrációt megtartani. A rendezvényre meghívottak között volt a vádlott is, akit speakernek kértek fel a szervezők. A vádlott a Budapest, I. kerületi Clark Ádám téren a rendezvényen beszédet mondott, valamint a felszólalók által tartott beszédek közötti átvezetésekkel segítette a rendezvény lebonyolítását. Pityinger László 2013. szeptember 29-én 16 óra 6 perckor adta elő a „Bazmeg dal” erre az eseményre aktualizált változatát

oly módon, hogy azt Magyarország himnuszának soraival szakította meg. „Bazmeg az Orbánt, bazmeg a kormányt”, majd „Isten áld meg a magyart, jó kedvvel, bőséggel, nyújts feléje védő kart, ha küzd ellenséggel.” - „bazmeg a frankot, bazmeg az eurot, bazmeg, hogy féled a holnapot, bazmeg a parkolót és a cédulát, bazmeg, hogy mindenért bírság a jutalom, mert ezek lehúznak bazmeg, bazmeg öcsém a minimálbéred, bazmeg a rendőrt és a bűnözőt, egy füst alatt baszom meg mind a kettőt! Bazmeg, hogy itt csak a kevesek élvezik, sokak helyett az életet, bazmeg a kétharmadért tesó, cserébe, hol az egy millió meló.” - „Balsors akit régen tép, hozz rá víg esztendőt, megbűnhődte már e nép, a múltat s a jövőndőt.” „Orbán takarodj, bazdmeg az orbánt, bazmeg a kormányt” ismételte egymás után többször. Ezt követően a Himnusz sorait rap stílusban adta elő: „Isten áld meg a magyart, jó kedvvel, bőséggel, nyújts feléje védő kart, ha küzd ellenséggel! Balsors akit régen tép, hozz rá víg esztendőt, megbűnhődte már e nép a múltat s a jövőndőt! Isten áld meg a magyart, jó kedvvel, bőséggel, nyújts feléje védő kart, ha küzd ellenséggel! Balsors, akit régen tép, hozz rá víg esztendőt, megbűnhődte már e nép a múltat, s jövőndőt!” A rendőrség által biztosított rendezvény szervezői ezt követően 10-15 perc múlva a téren egy korábban lepellettel letakart, Orbán Viktor miniszterelnökről mintázott hungarocell szobrot állítottak fel, melyet politikai performanceként kívántak leleplezni, majd azt ledönteni. A szobrot térdrésznél korábban már kifejezetten abból a célból meggyengítették a rendezvény szervezői, hogy a szobor a ledöntéskor térdrésznél kettéváljon. A szobor fejrésze a szobortesttől eltérő anyagból készült a szervezők szándéka szerint azért, hogy az a ledöntéskor szintén letörjön a szobortestről. A szobrot 16 óra 9 perckor leplezték le, ezt követően több meghívott személy beszédet mondott, majd 16 óra 20 perckor a szobrot kötéllel elrántották, így a szobor a földre dőlt, a földre érkezésekor a fejrész elvált a testtől, a fejrész a vádolt elé gurult. Pityinger László ekkor a szobor fejrészt jobb lábával megállította, majd egy alkalommal bal lábával belerúgott. Ezt követően az elrúgott fejrész után ment, azt felemelte, felvitte a színpadra, felmutatta az ott tartózkodóknak. A demonstrációról az elektronikus sajtó mindvégig közvetített, az írott sajtóban pedig képekkel illusztrálták a megjelent sajtóhíreket. A helyszínen lévők egy része később elhatárolta magát az ott történtektől.

▪ A bíróság a tényállás megállapítása során Pityinger László vádlott, [REDACTED] tanú, [REDACTED] tanú, [REDACTED] a tanú, [REDACTED] tanú, az I., II., III., IV. számú tanú, [REDACTED] tanú, [REDACTED] tanú, [REDACTED] tanú, [REDACTED] tanú, [REDACTED] tanú, [REDACTED] tanú, [REDACTED] tanú, [REDACTED] tanú, [REDACTED] tanú, [REDACTED] tanú vallomásait, az okirati bizonyítékokat, valamint az eseményeket tartalmazó CD lemez felvételeit értékelte.

Pityinger László vádlott mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson vallomást tett, melyben arra hivatkozott, hogy a Szolidaritás mozgalom kérte fel, hogy vezesse a szobordöntési performancet, összekötő szöveget mondjon, beszédet tartson. Az ügyészégi álláspont alapján - mely szerint az ún. „bazmeg dal” eléneklése nem bűncselekmény - úgy gondolta, hogy azt nyugodtan előadhatja. A szoborfej megrúgása egy pillanat szülte „fricska” volt, arra gondolt, hogy a miniszterelnök kedvenc sportja a labdarúgás, ezért úgy rúgta meg a labdát, mint egy futballista. Magatartása a véleménykifejezés egyik módja volt, a miniszterelnök - általa hibásnak vélt - politikájával kapcsolatban. Erőszakos megnyilvánulási szándéka nem volt, de felmerült benne, hogy magatartása nem fog másoknak tetszeni. A tárgyaláson elnézést kért azoktól, akiknek ízlését bántotta a magatartása. A jelenlévők kizárólag a szobordöntés és a politikai performance miatt gyűltek össze, vagyis csak olyanok voltak ott, akiknél mindez tetszést keltett. A rúgó mozdulatot 30-40 ember látta, de tudta, hogy a televízió társaságok közvetíteni fogják az eseményt. Ha bűncselekményt követett volna el, a helyszínen a rendőrségnek közbe kellett volna lépnie. Elmondta, hogy mindennaposak a televízióban az olyan közvetítések, amelyekben látott események miatt percenként indulhatna eljárás garázdaság miatt. Rendőri intézkedés a helyszínen vele szemben nem történt, beszédét nem szakították félbe, a rendezők, a közönség részéről nem érkezett ellenvetés.

██████████ feljelentésében arról számolt be, hogy az M1 csatorna Este című műsorában látta, hogy Budapesten egy „diktátorszerű” szobrot döntöttek le és rugdostak azután, hogy az több darabra tört. Megismételte, hogy több személy rügött bele a szoborba. Úgy gondolta, hogy ez nem csak garázdaság, hanem emberiség elleni bűncselekmény is, hiszen ha ezt ma büntetlenül meg lehet tenni, akkor holnap bárkinek a fejét lehet rugdosni. Nem szeretné, ha ismét anarchia lenne az országban és ugyanazt a retteget kellene átélnie, mint az 50-es évek elején, valamint 1957 és 1961 között.

Nyomozati vallomásaiban a feljelentésével egyezően nyilatkozott, és kiemelte, hogy különösen megalázónak tartja, hogy több hírműsorban bagatellizálták az eseményeket, performanceként beszéltek róla, ami köztudottan egy békés tiltakozási forma, ugyanakkor a feljelentésében kifejezetten egy hisztéria keltő megmozdulásról írt, amely a miniszterelnökkel szembeni nyílt provokáció volt.

A tárgyaláson úgy vallott, hogy az általa a televízióban látott események riasztóak, megbotránkoztatóak, félelmet keltőek voltak. Különösen rosszul esett számára, hogy egy jelképes emberfejet rugdostak. Mivel úgy hallotta, hogy nem történt semmilyen intézkedés az ügyben, másnap a rendőrségen megtette a feljelentését. Nem volt számára jelentősége annak, hogy a szobor kit ábrázolt, de ilyen durva és agresszív jelenséget az elmúlt 10-15 évben Magyarországon nem látott. Úgy fogalmazott, hogy a felvételeken az látszott, hogy egy szoborszerű alakot ledöntöttek, amely darabjaira esett és rugdosták a fejét. Elmondta, hogy az események másnapján az unokája is látta a felvételeket a tévében, aki sírva is fakadt miatta. Kollégaival is beszélgetett az eseményekről, később nem foglalkoztak a történetekkel, elkapcsoltak a közvetítésről, hiszen nem volt szükségük arra, hogy szorongást, félelmet éljenek át. Szomszédait és kollégáit is megbotránkoztatta az esemény. Az elkövetőt nem ismerte fel, a szobor ledöntése is borzasztó látvány volt, de a fej megrugása volt a legvégső pont számára. Úgy látta, hogy a szoborfejbe többen is belerúgtak. A felháborodása akkor is kialakult volna, ha mást ábrázolt volna a szobor. Más tömegmozdulást is látott már a televízióban, de ilyen módon még soha nem botránkozott meg. Többször megismételte, hogy többen rugdosták a szoborfejet.

██████████ tanú ismeretlen tettes ellen nemzeti jelkép megsértése és garázdaság elkövetése miatt tett feljelentés. Úgy vélte, hogy a szobor ledöntése közösségellenes és erőszakos magatartás volt, ami félelmet és riadalmat kiváltó cselekedet, a kommunizmust és a nácizmust juttatja eszébe.

Nyomozati vallomásaiban kifejtette, hogy a rendezvényen nem volt jelen, az interneten talált rá az eseményekre és úgy érezte, hogy a Himnusz trágár környezetbe való helyezése „kimerítheti a Btk-t”. Szerinte ez ellen tenni kell valamit, mert nem akarja, hogy ezeket a dolgokat a gyerekek lássák, mert nem erre tanítja őket. Úgy gondolta, hogy Magyarország miniszterelnökének szobrának ledöntése közösségellenes.

A tárgyaláson úgy fogalmazott, hogy a szoborról a Sztálin szobor és annak ledöntése jutott eszébe, az félelemkeltő volt, különösen, hogy mindenki helyeselt, tapssal üdvözölték. Megbotránkozást és félelmet érzett azzal kapcsolatban, hogy mindez mivé fejlődhet. Ezzel kapcsolatban nem tudta pontosan megmondani, mire gondolt, de a felvétel végignézését követően az eseményeket a YouTube-on is megnézte annak ellenére, hogy benne mindez megbotránkozást keltett. Két héttel az események után ért meg benne, hogy feljelentést tesz. Úgy fogalmazott, hogy súlyosbította a dolgot számára, hogy a szobor a miniszterelnököt, egy közösség képviselőjét ábrázolta. Nem tudott nyilatkozni azzal kapcsolatban, hogy ha mindez egy másik ember szobrával történik meg, mit tett volna. A 2006-os események félelemkeltőek voltak számára, de feljelentést akkor nem tett. Ha a vádlott magatartását és a szobor döntést egy színházi előadás keretében látta volna, az nem váltott volna ki benne félelmet és megbotránkozást, de valószínűleg akkor sem értett volna ezzel egyet. Úgyész kérdésére úgy fogalmazott, hogy ha Gyurcsány Ferencet, vagy Bajnai Gordont illetően történik mindez, akkor is így érzett volna, míg védő kérdésére kifejtette, hogy a Gyurcsány Ferencet ábrázoló bábú felgyújtásával sem értett egyet, azonban feljelentést ekkor nem tett. A Himnusz trágár

szövegkörnyezetben való eléneklése is megbotránkozást váltott ki benne, szerinte az verbális erőszak volt, de felidézni nem tudta, hogy a káromkodások mihez kapcsolódtak ebben az esetben.

[REDACTED] *tanú* feljelentésében kifejtette, hogy egy ismeretlen a miniszterelnök fejét jelképező szoborba a közönség előtt belerúgott, majd beszámolt arról, hogy a szoborcsonkot a levegőbe dobálva a tüntetők a városon végigvonultak, ahol a szobortorzót egyesek ököllel ütötték, belevagdostak, ráfeküdtek, majd egy szeméttárolóba állították be. A cselekmény olyan történelmi idöket idéz, ahol hasonló módon a hatalom erőszakos megdöntése megtörtént, míg az akció félelmet és megbotránkozást kelt azzal is, hogy az ország demokratikusan megválasztott vezetőjét a szobor döntés analógiájával a XX. század egyik legvéresebb kezű diktátorához, Sztálinhoz hasonlítja és felbújt az ellene történő erőszakos fellépésre, ennek jogosságát sugallja.

Nyomozati vallomásaiban a feljelentésében írtakat fenntartotta, azzal, hogy az egész esemény agresszív hangulatát az fokozta, hogy Pityinger László az ügynevezett „bazzmeg dalt” előadta. A performance az állampolgár számára agresszív, félelemkeltő, és közösségellenes volt.

A tárgyaláson elmondta, hogy az internetről és a híradóból értesült a történetekről, másnap tett feljelentést. Több embernek kellene vádlottnak lennie, mert a szobor darabjainak késsel szurkálása is helytelen. Az egész eseménysor volt garázda, így felbujtóként a tüntetés kitalálóival szemben is feljelentést tett. Azon háborodott fel, hogy a szobor egy embert ábrázolt és azon is, hogy a miniszterelnököt a választott vezetőt, a közösség első emberét ábrázolta. Nem tudott arra válaszolni, hogy mit tett volna, ha nem a miniszterelnököt ábrázolja a szobor. A vádlott rúgó mozdulatát erőszakosnak érezte, szerinte a tüntetők a rendszer erőszakos megdöntésére, a kormányfő leváltására törekedtek. A vádlott által előadott dal kapcsán elmondta, hogy nem tud válaszolni arra, hogy a Himnusz trágár környezetben való ábrázolása benne megbotránkozást keltett-e.

A II. számú *tanú* feljelentésében a Btk. 332. § szerinti közösség elleni uszítás büntettének megalapozott gyanúja miatt tett feljelentést, melyben hivatkozott a „bazzmeg dal” eléneklésére is. Nyomozati vallomása szerint a Clark Ádám téren történetek számára megdöbbenőek voltak, bár a helyszínen nem járt. Véleménye szerint a Himnusz trágár szövegkörnyezetben való előadása közbotrányokozás, mert azt fiatalok is hallották.

A tárgyaláson elmondta, miszerint számára az volt félelemkeltő, hogy a tömeg randalírozott, gyűlölet áradt az emberekből, amely a régi, rossz idöket idézte fel. A szobor az ő tiszteletét élvező miniszterelnököt, az ország első emberét, 5 gyermekes családapát ábrázolta és az jutott eszébe, hogy ha ezt meg merik tenni, akkor mi jön még. A híradókat e hír miatt többször is megnézte, de ez volt az első alkalom, hogy feljelentést tett egy televízióban látott erőszakos cselekmény miatt. Azért nézte meg többször az adást, mert alaposan meg akart győződni arról, hogy pontosan mi történt, nem akarta elhinni, hogy ilyen megtörténhet. Minden alkalommal megbotránkozott. Elmondta, hogy a vádlott úgy viselkedett a szoborfejjel, hogy azt nagy erővel megrúgta, folyamatosan rugdosta a tárgyat. A megbotránkozásának alapja az is volt, hogy a szobor egy még élő személyről készült, ezért a Sztálin szobor ledöntése nem keltett benne felháborodást. A Himnusz trágár előadása is megbotránkozást keltett benne, az szerinte a jó ízlést is sérti. Színházba nem jár, ezért nem tudott arra válaszolni, hogy mit tett volna, ha ezt a cselekményt színházban látta volna. Úgy fogalmazott, ha megbotránkozottat lát valaki, akkor a tévét el lehet kapcsolni. Ennek ellenére ezt az esetet többször megnézte, nem kapcsolta el. A Himnusz megcsúfolása miatt megütközött, a fejrugdosás megbotránkozást és riadalmat keltett benne. Az eseményre úgy emlékezett, hogy a szoborfejet megrugdosták, lincselő hangulat volt, melynek a vádlott volt a vezére.

A III. számú *tanú* feljelentésében ismeretlen tettes ellen csoportosan, a köznyugalmat súlyosan megzavarva, nyilvános rendezvényen elkövetett garázdaság büntette miatt tett feljelentést. Utalt a történelmi párhuzamra a vádbeli eset és a Sztálin szobor 1956-os ledöntése között, valamint a szobor fejének a legnagyobb nyilvánosság előtti levágására, amely a magyar társadalom széles tömegeiben keltett megbotránkozást és riadalmat.

Nyomozati vallomásában kifejtette, hogy az esti híradókban látta az eseményt, teljesen ledöbbsent, mert 1956-ban 12 éves volt és a forradalmi eseményeket a XI. kerületben végigélte, és amikor a vádbeli magatartást megnézte, újra 1956-ban érezte magát. Azért tett feljelentést, mert arra gondolt, hogy legközelebb vele is megcsinálják ezt.

Tárgyalási nyilatkozata szerint benne a történetek láttán az fogalmazódott meg, hogy az uszítást fejezzük be. A televízióban látta a cselekményt, a helyszínen nem járt kint. Az eseményeknek az interneten is utánanézett, a szoborfej levágása és megrugdosása botránkozta meg. Határozottan állította, hogy a vádlott többször megrugdosta a szoborfejet. Azért nézte meg legalább háromszor a felvételeket, hogy meggyőződjék, jól lát-e. Nem tett még feljelentést jelen ügyön kívül ilyen cselekmény miatt. Felhőborította az is, hogy olyan dolgokat kiabáltak, amely nem fedte a valóságot. Tüntetésekre nem jár, de a televízióban sok csúnyaságot hallott. Véleménye szerint ez az eset túlment minden határon. Ha a szobor egy másik személyt ábrázolt volna, akkor is megbotránkozott volna, mert ez a másik ember megcsúfolása. A vádlott legalább kétszer rúgta meg a szoborfejet. Ha mindezt egy színházban látta volna, akkor is félelmet érzett volna. Állította, hogy a szoborfej nem gurulhatott a vádlotthoz, ezt határozottan látta is a felvételen. Ugyanakkor nem tudta megmondani, hogy ki adta oda a szoborfejet a vádlottnak, de szerinte egy férfi lehetett. A vádlott kicsit rugdosta a fejet, mint amikor a focilabdába belerúgnak. Úgy fogalmazott ügyész kérdésére, hogy például a 2011. szeptember 11-ei terrortámadást is sok műsorban látta, az arról szóló filmet is végignézte volna, mert szeret „szadistázni” magával. A helyszínen lévőkön nem látszott, hogy megbotránkoztak volna, nem háborodtak fel az eset miatt. Úgy vélte, hogy ha ezt egy tárggyal meg lehet tenni, akkor másnap egy emberrel fogják megtenni. A Himnusszal kapcsolatban előadta, hogy a szövegből számára az volt a gyalázkodó, hogy ha az előadó valakit vagy valamit támadni akar, akkor abba nem keveri bele a Himnuszt.

A IV. számú tanú feljelentésében a miniszterelnök szobrának lefejezéséről és szétdarabolásáról írt, mellyel véleménye szerint az elkövetők arra buzdítják a kiskorúakat, hogy öljenek.

Nyomozati vallomása szerint az akción nem vett részt, arról csak a médiából értesült. Az elmúlt két évtizedben többször fordult beadvánnyal a Parlamenthez, hogy léteznek olyan magyar szakrális helyek, ahol nem szabad tüntetéseket engedélyezni. Utalt a hűbéri rendszerre és az átkozódásra is.

A tárgyaláson kifejtette, hogy a vádlott cselekménye megsértette Magyarország erkölcsi normáját, hiszen szobrot állítani élő embernek - annak tudta nélkül - elítélendő. A rendezvényen nem vett részt, az eseményeket a televízióban és az interneten látta többször. Nem tudta megmondani, hogy kik rúgtak bele a szoborba és azok hányan voltak. Megalázó volt, hogy felnőtt emberek ilyen módon viselkedhetnek tömeg előtt, ez agresszív cselekmény volt. A szobor állítása és ledöntése botránkozta meg, és az, hogy lekerült róla a szoborfej, és abba bele is rúgtak. Nem ismeri azt a személyt, aki belerúgott a fejbe. Agresszív viselkedések miatt általában tesz feljelentést. Egy szobor festékekkel való leöntése miatt is így tett, máskor azonban nem. Nem emlékezett trágár szövegű dalra, amely elhangzott volna az eseményen. Nem tudta megmondani, hogy a szoborfej miként került a vádlotthoz és azt sem, hogy ezt tervezetten történt-e. Emlékezett arra, hogy a Himnuszt valamilyen más módon adták elő, de azt felidézni nem tudta.

tanú ismeretlen tettes ellen tett feljelentésében úgy fogalmazott, hogy a rendezvényen elhangzottak és az ott történetek és látottak mélységes megbotránkozást és riadalmat, valamint félelmet keltettek benne. Mindez a jelenlegi alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása kísérletének is felfogható.

Nyomozati vallomásában a feljelentését fenntartotta, azon túl mást nem kívánt elmondani.

Tárgyaláson tett nyilatkozata szerint a helyszínen nem volt jelen, a médiában látta az esemény napján, hogy a vádlott Orbán Viktor gipszből készült szobrának fejét rugdossa. Nem tudott válaszolni arra, hogy hányszor rúgta meg a vádlott, de vélelmezte, hogy többször. Arra sem tudott nyilatkozni, hogy a fej hogyan került a vádlotthoz. Úgy fogalmazott, ha a szobor más emberről készült volna, akkor is feljelentést tett volna.

tanú a magyar választópolgárok nevében tett feljelentésében úgy fogalmazott, hogy a televízióban látott események szerinte már meghaladják a véleménynyilvánítás tényét, országunkra szégyent hoz, és beláthatatlan következménnyel járhat, súlyos cselekményhez vezethet, hiszen ez már bűncselekmény. Nem tartotta elfogadhatónak, hogy egy közszereplőnek többet kell elviselnie, mint egy átlag állampolgárnak.

Nyomozati vallomásaiban megismételte, hogy a feljelentés alapját képező eseményt az esti híradóban látta. Úgy emlékezett, hogy a miniszterelnök hungarocellból készült és aranyfóliával bevont, leleplezett szobrának fejét lefűrészték, majd a szobor fejét rugdosták. A Himnuszt trágár szavak megmásításával énekelték. Őt az eset megbotránkoztatta és felháborította. Úgy fogalmazott, hogy Magyarországon az 1956-os forradalom óta ilyen aljas cselekmény nem történt.

A tárgyaláson úgy vallott, miszerint felháborította, hogy Orbán Viktor hungarocell szobrát úgy döntötték le, mint 1956-ban Sztálin szobrát. A tömeg ujjongott, majd a Himnuszt trágár szavakkal adták elő. A szobor fejét egy fiatalember rugdosta, aztán felvette. Beszámolt arról is, hogy a tömegből többen kivágtak darabokat a szoborból, amely számára borzasztó volt. Mivel egy interjúból úgy tudta, hogy a Fidesz nem tesz feljelentést, úgy gondolta, hogy ő lesz az első, aki ezt megteszi. Korábban még nem tett feljelentést a televízióban látottak miatt, csak Gyurcsány Ferenc őszödi beszéde miatt, hiszen mint közgazdász kidolgozta, hogy hol lehet az a hiányzó pénz, amit kivittek Tunéziába. A feljelentését személyesen vitte be a Legfőbb Ügyészségre, mert gyorsan kellett cselekednie. A felvételt egyszer látta, az elkövető a szoborfejjel zsonglörködött, majd rugdosta. A rúgás szerinte feltűnési viselkedés volt. A Himnusszal kapcsolatos magatartás miatt nem tett feljelentést, mert azt nem látta.

feljelentése szerint felháborította a szobor ledöntése, ezért feljelentését Bajnai Gordón, Kónya Péter és Pityinger László ellen kívánta megtenni, akik súlyosan megsértették a közerkölcsöt. Közbotránnyokozás, lázítás, valamint közerkölcs megsértése is történt a közösség elleni erőszak mellett.

Nyomozati vallomásaiban kifejtette, hogy a rendezvényen történeteket csak a televízióban látta, azok benne megbotránkozást keltettek.

A bíróság előtt arról számolt be, hogy pár másodpercet látott a televízióban az eseményekből, amelynek során a szobor fejét rugdosták, a vádlott legalább egyszer belerúgott. Ez benne nem félelmet keltett, inkább indulatot. A szobordöntésről Sztálin szobrának ledöntése jutott eszébe. Más politikai rendezvényt is látott már a televízióban, de ilyet még nem, feljelentést nem szokott tenni. Ha ez a szobor egy számára ismeretlen embert ábrázolt volna, az hidegen hagyta volna. Ha mindezt színházban látja, nem tesz feljelentést, mert a színház az játék, nem pedig az élet. El tudta fogadni, hogy ez a rendezvény politikai performance volt.

Az I. számú tanú feljelentésében rögzítette a televízióban látott eseményeket, az elkövetőket megnevezni nem tudta. Álláspontja szerint a Himnuszt trágár betoldásokkal történő előadása megvalósíthatja az állami jelkép megsértését, zavarva a köznyugalmat.

Nyomozati vallomásaiban kiemelte, hogy nem járt a helyszínen, a televízióban látta többször az eseményeket, amely mint jogászt is rendkívül felháborította. Várt egy pár napig, hogy történik-e valamilyen hatósági intézkedés, de mivel csak politikusok nyilatkoztak politikai szempontból, október 3-án mint magánszemély feljelentést tett. Állította, hogy polgári jogásként vezető büntetőjogászokkal konzultált a cselekmény minősítéséről, akik megerősítették véleményében.

A tárgyaláson vallotta, hogy a feljelentés megtételét azért tartotta fontosnak, hogy más szobrokkal ezt ne lehessen megcsinálni, mert a vádlott és a büntetésen résztvevők magatartása nem fér bele a gyülekezési jogba, vagy a véleménynyilvánítás szabadságába. A helyszínen lévők nem háborodtak fel, de rokonai, ismerősei és barátai között hatalmas volt a felháborodás. Kifejtette, hogy ez egy többszereplős esemény volt, hiszen ezt a szobrot valaki megrendelte, kifizette, lefűrészelte és elcipelte. Bárkinek a szobra miatt felháborodott volna, ha ilyet tesznek vele. Feljelentést ilyen

esemény miatt még nem tett.

tanú az [redacted] Ügyvezető Elnökeként írt feljelentésében történelmi események felidézésén túl előadta, hogy a magyarság himnuszának és az 1956-os forradalom törvénybe iktatott emlékének meggyalázásával tovább folytatódott a Magyar Szolidaritási Mozgalom tagjainak súlyosan közösségellenes magatartása. A büntetőjogi minősítés nem állhat meg a garázdaságnál, hiszen ez gyilkosságra felhívás és felbujtás. Emberiesség ellen és sok más ezekkel összefüggő bűncselekmény valósult meg.

Nyomozati vallomásaiban utalt a feljelentésére, valamint az írásbeli feljelentés kiegészítésre, melyben arról számolt be - sok más, az ügyhöz nem tartozó kérdés említésén túl -, hogy a Clark Ádám téren végrehajtott rituális lefejezés újra felidézte bennük az egykor átélt rettegést és halálfélelmet.

A tárgyaláson úgy fogalmazott, hogy az általa képviselt Összmagyar Testület tagjai a vádbeli eset után sírva keresték meg őt. A vádlott lefejezett egy ma is élő embert és annak a fejét végig rugdosták a városon. Ezt úgy pontosította, hogy egy élő emberről mintázott szobor zuhant le a földre, melynek a feje elgurult és azt többen rugdosták. Az általa nem ismert vádlott cselekménye vezetett ehhez az embertelen tethez, amely az őseMBER MÁGIÁJÁT idézi. A vádlott döntötte a földre a szobrot és ezzel lefejezte. A vádlott volt a megmozdulás fő indítója, szervezője és lebonyolítója is. Ő beszélt arról is, hogyan gyalázzák meg a szobrot, amely eleve úgy készülhetett, hogy lefejezzék. Később úgy fogalmazott, nem tudja eldönteni, hogy a vádlott belerúgott-e a szoborba, de az Iszlám Állam cselekményei felidéztek benne a vádlott magatartását.

Az 56-os Szervezetek Konföderációja nevében (a konföderáció elnökeként), valamint az 1956-os szabadságharc egyik rehabilitált áldozatának családtagjaként, az Igazolt Magyar Szabadságharcosok Világszövetségének alapító alelnökeként közvetlen érintettsége miatt is feljelentést tett [redacted] tanú nyilvános rendezvényen elkövetett garázdaság büntette miatt. Feljelentésében az 1956-os forradalomban átélt negatív élményeiről írt és indítványozta, hogy a nyomozó hatóság azonosítsa be az elkövetőket és halaszthatatlan nyomozati cselekményként foglalja le a rendezvényen aktívan részt vett személyeknél fellelhető dokumentumokat is.

Nyomozati vallomásaiban az 56-os társadalom részéről, valamint a konföderáció elnökeként is úgy fogalmazott, hogy a feljelentésben írt cselekményeket egyetlen demokratikus országban sem lehet eltűníteni, ezért kérte a hatóságot, hogy két irányból indítson nyomozást. Egyrészt, mint az államfő meggyalázása és aljas szándékkal lejáratása, valamint a családját ért lejárás miatt is.

A tárgyaláson felejthetetlen élményként írta le a vádlott magatartását, kérve, hogy a bíróság kiemelten kezelje az ügyet. A televízióban többször megnézte az eseményről szóló híradásokat és úgy emlékezett, hogy a kötelet a vádlott tette a szobor nyakára. Emlékezete szerint Pityinger László vágta le a fejet egy vágó eszközzel, pont olyanal, mint amivel az Iszlám Állam hajtja végre a kivégzéseket. Ezt követően a vádlott rugdosta a fejet és a törzset is. Többszöri kérdésre is egyértelműen nyilatkozott azzal kapcsolatban, hogy emlékezete szerint a vádlott nem csak egyszer rúgott bele a szoborfejbe. Az elmúlt években ez volt a legsúlyosabb, legdurvább esemény Magyarországon. Az eseményről készült felvétel elé tárását követően sem változtatott fenti előadásán, és elmondta, hogy szerinte a vádlott aljas indokkal rúgta meg a szobor fejét.

tanú, a rendezvény egyik szervezője nyomozati vallomásaiban arról számolt be, hogy a rendezvényen felszólalók előre tudtak az eseményekről, a szobor ledöntéséről. Eltervezett volt az is, hogy a szobor ledöntésekor annak fejrésze elváljon a testtől, mert szándékosan ebből a célból más anyagból készítették. Ugyanakkor az nem volt tervezett, hogy a vádlott bele fog rúgni a szobor fejébe, illetve hogy, azt felviszi a színpadra. Kifejtette, hogy a szobor a ledöntést követően már csak egy hungarocell darab volt. Az adományként kapott szobor készítőjéről nem nyilatkozott. A tárgyaláson a fentiekén túl elmondta, hogy csak a szobor ledöntését tervezték, azt nem, hogy a szobor darabokat megrongálják. A demonstráción 2-3.000 fő volt jelen. A performance-val a Sztálin

szobor ledöntését kívánták imitálni. A tüntetésen felfokozott volt a hangulat, melyen nem változtatott különösen a szobor ledöntése és az sem, hogy mi történt a szoborfejjel. Nem tudott arról, hogy helyszínen bárki felháborodott volna, ezt senki nem jelezte felé később sem. A helyszínen nem látta, hogy a vádlott a szoborfejbe belerúgott volna, csak később a felvételeken. A szobordöntési performancetól a közönség egy kordonnal volt elválasztva, így a szobor része a közönséghez el sem juthatott volna. Úgy emlékezett, hogy a vádlott a szoborfejet lábbal megpöccintette, és elgurította a sajtó felé.

██████████ tanú a ██████████ vett részt a rendezvényen. Elmondta, hogy a szobor ledöntését követően a vádlott a guruló fejet megállította, felvette és odaadta annak, aki „hivatott volt a fejet vinni”. Senki sem ijedt meg, senki sem félt, a szobor darabjait a Terror Házához vitték. A tömegben tapsvihar és nevetés volt, semmilyen ellenérzés nem történt, de utólag a politikai harcostársak elhatárolódtak tőle. Ízlését az esemény nem sértette, akkor sem sértette volna, ha egy számára kedves személyről lett volna szó. A felvételek elé tárását követően sem változtatott vallomását, úgy fogalmazott, hogy azokon azt látja, hogy a vádlott lábától arrébb gurult a fej, az „arrébb lett rúgva”, feltételezve, hogy a felvétel hiteles. Ekkor már úgy nyilatkozott, hogy mivel a korlát túlsó oldalán állt, azzal egy vonalban, lehet, hogy pontosan nem látta a szoborfej gurulását, csak a mozdulatot. Később már úgy vallott, hogy számára úgy tűnik, miszerint a vádlott belerúgott a szoborba, de továbbra is fenntartotta, hogy a felvétel hitelessége megkérdőjelezhető. Emlékezete szerint a dal előadása és a szobordöntés között 15-20 perc telt el és a két esemény helyszíne között 35 méter távolság volt.

A tüntetés szervezői közül ██████████ tanú úgy vallott, hogy a Himnusz átiratának eléneklése miatt nem volt felháborodás a helyszínen, a rúgást és a szobordöntést is pozitívan fogadták. A színpadi események és a szobordöntés között 5-10 perc telt el, sejtették, hogy a média jelen lesz a helyszínen, azok láthatóak is voltak. Sokan elhatárolódtak a történekről mindkét politikai oldalon. A rendezvényt sok rendőr biztosította, de közülük egy sem jelzett semmilyen problémát.

██████████ tanú szintén a szervezők közé tartozott. Szerinte a rendezvény három részből, a politikai beszédekből, a szobordöntésből, és a Terror Házához vonulásból állt. A helyszínen nem figyelte, pontosan mi történt, utólag nézte vissza az eseményeket. A vádlott magatartása a helyszínen senkit nem botránkoztatott meg, ováció volt, amikor ledöntötték a szobrot. 10 percnél több nem telt el a beszédek és a szobordöntés között. A tömeg kordonnal volt elválasztva a színpadtól. A vádlott a szobor ledöntésében is részt vett, a szobor úgy dőlt le, ahogy eltervezték, terv szerint esett le a feje is, amibe a vádlott belerúgott. Utóbbi azonban nem volt tervezett. Később sem találkozott a résztvevők közül olyan személlyel, aki megbotránkozott volna, vagy elhatárolódott volna a történektől. A vádlott cselekménye spontán volt, nem átgondolt, az belefér egy politikai performance kereteibe, de nem vitatta, hogy ez egyes emberek érzékenységét sértheti.

██████████ tanú úgy fogalmazott, hogy a három részből álló tüntetés politikai performance részét a zenét szolgáltató vádlott megváltoztatta azzal, hogy a szoborfejbe belerúgott és azt a színpadra vitte. Erre ő nem számított, bár nem tudta, mire kell számítnia. A vádlott magatartása nem szervezettnek tűnt számára. A Himnusz vádlott általi átköltése, illetve előadásmódja nem tetszett neki, de nem emlékszik arra, hogy valaki a nemtetszésének hangot adott volna, jó volt a hangulat körülötte. 5-10 perc telt el a dal előadása és a szobordöntés között, a szoborfejbe való belerúgás rögtönzésnek tűnt, mint ahogy az is, ahogy a vádlott a fejet felvitte a színpadra. A rúgás meglepte őt, de más érzést nem váltott ki belőle, megbotránkozást nem érzett. Elfogadhatónak találta, ha valakiben megbotránkozást, vagy riadalmat keltett a tüntetésük. Kiemelte, hogy olyanok fejezték ki a nemtetszésüket, akik nem is voltak ott, csak a médiumokból értesültek róla. Többször utalt arra, hogy a helyszínen egész más volt az esemény hangulata, mint amilyen durva eseményként a sajtóban megjelent. Az előadás számára addig tartott, amíg a szobor ledőlt, majd egy másik

felvonás kezdődött.

Az eseményekről készült, a sajtóban is megjelent *felvételek* szerint a szobor a ledöntés során térdrésznél kettévált, a földre dőlt és földre éréskor a szobor fejrésze is elvált a szobortesttől. A szobor fejrésze ezt követően a szobortesttől mintegy 10 méterre álló vádlotthoz gurult, aki a szoborfejet jobb lábbal megállította, majd egyszer bal lábbal belerúgott.

A felvételeken látható események megegyeznek a nyomozati iratok 47. oldalán lévő *rendőri jelentésben* írtakkal. A felvételen látható események hitelességét az eljárás során egyes tanúkon kívül senki sem vitatta, mint ahogy azt sem, hogy a rendőri jelentésben a felvételeken látható események pontosan kerültek rögzítésre.

A bíróság okirati bizonyítékként értékelte azokat az *újságcikkeket* és internetes portálokon megjelölt *szövegrészleteket*, amelyekből az állapítható meg, hogy a tüntetésen történetektől több politikus is elhatárolódott.

▪ A bíróság a tényállást a vádlott ténybeli beismerő vallomása, a tanúvallomások, az eseményekről készült felvételek, a rendőri jelentések és az egyéb okirati bizonyítékok alapján állapította meg. A bizonyítékok köréből a bíróság kirekesztette a tanúvallomások azon részeit, ahol a meghallgatottak párttagságukról, illetve politikai szimpátiájukról adtak számot.

A Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző garázdaság bűncselekményét az valósítja meg, aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen. Az elkövető büntetendő, ha a garázdaságot nyilvános rendezvényen követi el /Btk. 339. § (2) bekezdés e) pontja/.

Nem volt vitatott, hogy a vádlott a magatartását nyilvános rendezvényen fejtette ki.

A tárgyi oldalon a garázdaság megvalósulásának három együttes feltétele van. Egyrészt az elkövetési magatartás kihívó közösségellenessége, másrészt erőszakos jellege, harmadsorban a magatartás, megbotránkozás, vagy riadalom keltésére való alkalmassága.

A megállapított tényállás szerint a vádlott személyéhez kapcsolható politikai szervezetek egy politikai performance részeként rendelték meg, készítették el és állították fel a hungarocellból és műgyantából készült szobrot akként, hogy annak térd és fejrészét már a ledöntést megelőzően szándékosan meggyengítették annak érdekében, hogy a szobor a ledöntése közben, illetőleg azt követően úgy dőljön le és essen darabokra, ahogy az az 1956-os Sztálin szobor ledöntésénél történt. Ez volt a politikai performance lényege a szervezők célja szerint. A szobornak tehát eleve az volt a rendeltetése, hogy azt a rendezvényen ledöntsék, megsemmisítsék és ezzel eredeti funkcióját megszüntessék. A földre kerülés pillanatában a szobor rendeltetése még a politikai rendezvény keretén belül véget is ért.

A politikai performance-nak nevezett esemény „szobordöntési része” a szobor földre kerüléséig tartott, így a vádlotti magatartás (a szoborfej megrúgása) már nem a politikai rendezvény előre megszervezett, eltervezett, a szervezők által kontrollált eseménysorozatába illett bele.

A vádlotti magatartás kifejtésekor a szoborfej már rendeltetéssel nem bírt, hiszen az alapvetően az volt, ami meg is történt, hogy a szobortestről elváljon. Ezt követően a szoborfej már egy anyagi értékkel nem bíró tárgy volt. A kialakult bírói gyakorlat (1994. évi 646. jogeset) szerint a garázdaság feltétele, hogy a dologra az elkövető rendeltetésellenes fizikai ráhatást eszközöljön. Ennek hiányában nem valósul meg erőszak. A bíróság szerint az ilyen módon anyagi értékét veszített

tárgyba történő belerúgás, rendeltetés ellenes fizikai ráhatásként nem értékelhető, a vádlott magatartása tehát erőszakosnak nem minősíthető.

Ugyancsak további feltétel egyes elméletek szerint, hogy a dolog elleni erőszakkal elkövetett garázdaság esetében a dologban állagsérelem kell keletkezzen. Jelen esetben erről sem beszélhetünk.

A garázdaságban való bűnösség megállapítására csak abban az esetben kerülhet sor, ha az elkövető erőszakos magatartása egyúttal kihívóan közösségellenes is. A társadalmi együttélés szabályaival ellentétes bűncselekmények mindig közösségellenesek, de a garázda cselekményeknél a tárgyi oldalnak ehhez az állandó eleméhez a kihívó közösségellenesség, mint többletelem is járul. A kihívó közösségellenesség fogalma nem azonos ugyanakkor a minden bűncselekményben felismerhető társadalmi veszélyességgel, a közösség elvárásaival történő szembefordulással, vagy ezen elvárások semmibevételével. A kihívóan közösségellenes magatartást tanúsító elkövető ugyanis tudatában van annak, hogy erőszakos cselekedete közvetlenül, és durván sérti a közösség nyugalalmát, ám tettét e közösségi érdek tudatos semmibevételével hajtja végre.

A bíróság szerint jelen ügyben nem merült fel olyan adat, amely a közösségellenességen túlmutató kihívó magatartást jelentette volna. A vádlotti magatartás, a rúgás spontán, messze nem átgondolt, egymozzanatos cselekedet volt. Önmagában ebből pedig nem lehet levonni azt a következtetést, hogy a vádlott tudatában volt annak, hogy tevékenysége közvetlenül és durván sérti, vagy akár csak sértheti a közösség nyugalalmát, cselekményében a közösségi érdekekkel való szembefordulás még eshetőleges szándék formájában sem ismerhető fel. A közösség nyugalmanak közvetlen és durva megsértésének lehetőségét már önmagában kizárja, hogy a vádlott magatartását a helyszínen észlelők éppen azért mentek a helyszínre, hogy a szobor ledöntését végignézzék. A résztvevők a szobor ledöntéséről már a rendezvény előtt tudtak, az esemény neve is erre utalt (D-day.2.0-a döntés napja). Nem állapítható meg az sem a fentiek miatt, hogy a vádlott a cselekményét a közösségi együttélés szabályainak leplezetlen, gátlástalan, nyílt semmibevételével valósította volna meg.

A cselekmény tényállásszerűségéhez azonban nem szükséges, hogy a megbotránkozás, vagy a riadalom ténylegesen bekövetkezzék, mivel a garázdaság veszélyeztetési bűncselekmény, így elegendő, ha a konkrét cselekmény annak létrehozására az adott körülmények között objektíve alkalmas. Az alkalmasságot tehát objektív szempontok alapján kell megítélni, nem az elkövető és nem is a cselekményét észlelő szubjektív értékítéletének van jelentősége, hanem annak, hogy a társadalom objektív megítélésére figyelemmel az elkövetési magatartás alkalmas volt-e megbotránkozás, illetve riadalom keltésére.

A jogirodalom, joggyakorlat nem ad iránymutatást és nem ismer gyakorlati példákat az itt felmerült körülményre, miszerint tényleges riadalmat és megbotránkozást a vádlott magatartása kizárólag olyan emberekben keltett, akik a helyszínen nem voltak jelen. A tanúvallomásokból az szűrhető le, hogy - legalábbis a tanúk tudomása szerint - a helyszínen nem volt olyan személy, akiben a vádlotti magatartás megbotránkozást, vagy riadalmat keltett volna. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy ilyen személy a tömegben lehetett, és azt sem, hogy a rendezvény nyilvánosságára is figyelemmel, lehetőség volt arra, hogy olyan személyek jelenjenek meg a rendezvényen, akikben e magatartás megbotránkozást, vagy riadalmat kelt. A törvényi tényállás ezen elemének megállapításához pedig a pusztán alkalmasság is elegendő.

A törvényalkotó céljával ellentétes lenne az az értelmezés, miszerint egy múltbeli köznyugalom elleni cselekmény miatt a helyszínen jelen nem lévő, azokról csak a televízióból vagy más személy elmondásából értesülő személyek a látott vagy csak hallott események miatt akár évekkel később megbotránkozást vagy riadalmat érezve eredménnyel tehessenek feljelentést. A bíróság szerint a

bűnös magatartásnak ezzel szemben a helyszínen jelenlévőkben kell riadalmat, vagy megbotránkozást keltenie, vagy kell erre alkalmasnak lennie.

Nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem (és ezt a vádlott sem cáfolta), hogy tudott arról, miszerint a rendezvényt médiafigyelem kíséri, több televíziótársaság kamerája is jelen volt. Emiatt a vádlott tudatának át kellett fognia, hogy a rendezvényen tanúsított bármely magatartása nem marad csak a résztvevők körében, azt valójában több százezeren is megismerhetik utólag.

Szokatlan, hogy egy közvadás bűncselekmény miatti eljárás megindítására kizárólag magánszemélyek feljelentése alapján kerüljön sor. A nyomozati munka is valójában a feljelentések rendszerezését és a tanúk meghallgatását jelentette, bár kétségtelen, hogy a tényállás különösen a felvételek, valamint a vádlott ténybeli beismerő vallomása miatt már a nyomozás során sem volt vitatott.

A tanúk vallomásairól összefoglalóan elmondható, hogy egy-két kivétellel (de a feljelentők közül valamennyien) rosszul, pontatlanul emlékeztek az eseményekre. A tanúk közül volt olyan, aki többszöri rúgásról, más általi rúgásról is beszámolt, illetve olyan magatartásokat tulajdonítottak a vádlottnak, amelyeket - objektív bizonyítékok alapján megállapíthatóan - nem követett el, amelyeket a vádhatóság sem rótt a terhére. A feljelentők közül többen az ügygel nem összefüggő véleményüknek is hangot adtak. Mindennek azért van jelentősége, mert az általános szóhasználat és fogalomértelmezés szerint a megbotránkozás és riadalom negatív tartalmú kifejezések, olyan eseményeket jelölhetünk ezen kifejezésekkel, amelyek újraélését nem kívánjuk. A megbotránkozás másnak az adott magatartással kapcsolatos negatív értékítéletét fejezi ki, és nemtetszést, felháborodást foglal magában. A feljelentők legtöbbször azonban a híradásokban többször megnézte, az internetes portálokon vissza is kereste az inkriminált mozdulatot, sőt volt olyan tanú is, akinek úgy szóltak, hogy nézze meg ezeket a jeleneteket, majd ezt követően tett feljelentést. Mivel azonban a megbotránkozás és riadalom érzése teljes mértékben szubjektív, a bíróságnak nem volt oka és módja a tanúvallomások ezen részének megkérdőjelezésére.

A feljelentők vallomásai egyeztek abban is, hogy a megbotránkozás érzését bennük lényegében az váltotta ki, hogy a vádlott egy élő személyről készített szobor fejrészébe rúgott bele. Voltak közöttük olyanok is, akik azt is kifejtették, hogy amennyiben ez a szobor más élő személyről készült volna, nem botránkoztak volna meg, feljelentést sem tettek volna. Felháborodásuk tehát alapvetően nem a köznyugalom megzavarásának okán alakult ki, hanem emocionális indíttatásból, egyes tanúknál tisztán szimpátia alapján.

A vádirat tartalmazza azt is, hogy a vádlott garázda cselekményének része volt, hogy Magyarország himnuszát a tüntetésen trágár szavakkal megszakítva adta elő. Az ezen tényállás alapján nemzeti jelkép megsértésének vétsége miatt indított eljárást a Budapesti I. és XII. Kerületi Ügyészség a 2014. december 23-án kelt határozatával bűncselekmény hiányában megszüntette, kifejtve, hogy „a bűncselekmény csak szándékosan követhető el, megállapításához így elengedhetetlenül szükséges, hogy az előadó a lealacsonyító, gyalázó magatartást azért tanúsítsa, hogy a nemzeti jelképet járassa le. A felvételből azonban az következik, hogy a himnuszt közvetlenül sértő, lealacsonyító kifejezés nem hangzik el, a himnusz közvetlen, félreérthetetlen meggyalázásra nem került sor a gyanúsított részéről”. Ebből következően a feldolgozás előadható anélkül, hogy az előadó bűncselekményt valósítana meg, vagyis akár egy nyilvános rendezvényen, koncerten is előadhatja. Amennyiben azonban a vádhatóság szerint ez a magatartás már a fenti megszüntető határozat meghozatalakor is garázdaságnak minősült, nem érthető, hogy az eljárás megszüntetését követően miért nem folytatódott az eljárás garázdaság büntette miatt. Nem elhanyagolható e körben az sem, hogy a tüntetés (politikai performance) két eseménye, vagyis a szobordöntés, és a vád tárgyává tett dal eléneklése időben és térben is elkülönül, hiszen a szobor és a pódium között több tíz méter volt, míg

a két esemény között legalább 10 perc eltelt.

A fent kifejtettek szerint tehát a vádlott magatartása nem volt erőszakos és kihívóan közösségellenes, azonban a feljelentők mindegyikében megbotránkozást és riadalmat keltett, és ennek okozására a helyszínen alkalmas is volt.

Ugyanakkor a három tényállási elem közül kettő nem valósult meg, ezért a vádlottat a bíróság az ellene 1 rb., a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés e) pontja szerint minősülő nyilvános rendezvényen elkövetett garázdaság büntette miatt emelt vád alól a Be. 6. § (3) bekezdés a) pontja és a Be. 331. § (1) bekezdése alapján bűncselekmény hiányában felmentette.

A bíróság a bűnjelként lefoglalt szoborfejet a Be. 155. § (1) és (2) bekezdése alapján Kihári Krisztiánnak rendelte kiadni.

A bűnügyi költséget a Be. 339. § (1) bekezdése szerint - a vádlott felmentése miatt - az állam viseli.

A bíróság a felmentő rendelkezéssel a vádlott büntetőjogi felelősségének hiányát állapította meg. Nem foglalt, mert nem foglalhatott állást abban a kérdésben, hogy a vádlott magatartása a jó ízlés követelményeinek megfelelt-e vagy sem. A bíróság szerint nehezen vitatható, hogy nem állja ki az ízlésség próbáját, ha bárki egy másik személyről készült szobor bármely részébe belerúg. Ez a magatartás azonban esetlegesen a becsületsértés bűncselekményét valósíthatja meg, amely miatt a vádlott büntetőjogi felelősségre vonását kizárólag az a személy kezdeményezheti feljelentés, magánindítvány formájában, akit a szobor ábrázol. Jelen esetben ilyen eljárás megindítására nem került sor, éppen azért, mert az esetleges büntetőeljárás sértettje maga sem kívánta a vádlott felelősségre vonását.

Budapest, 2016. január 21.

dr. Gebe Zoltán s. k.
bíró

A kiadmány hitelem:
Gál Vivien - írta

